

Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Кафедра практичної психології

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ І
ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ТА ФАХІВЦІВ
(КОНСУЛЬТАНТІВ) ІРЦ.**

**«Фахове впровадження та організація
інклюзивної освіти (функціональні труднощі (зір,
слух, опорно-руховий апарат, мовлення))»**

Освітня програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри практичної психології

(протокол № 10 від 26.11.2024 р.)

Завідувач кафедри

Ігор КОРНІЄНКО

Освітня програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною
радою

(протокол № 6 від 19.12.2024 р.)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Освітня програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної та загальної середньої освіти, фахівців (консультантів) ІРЦ.

«Фахове впровадження та організація інклюзивної освіти (функціональні труднощі (зір, слух, опорно-руховий апарат, мовлення))»

Розробники завідувач кафедри практичної психології кандидат психологічних наук Корнієнко І.О., методист ЦПЮ Кузь Г.Б. методист ЦПЮ Магарська С.В., завідувач центру підтримки інклюзивної освіти кандидат педагогічних наук Вархолик Г.В.

Мета: реалізація програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної та загальної середньої освіти, сприяння їхньому професійному зростанню, відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти для осіб з ООП.

Напрямок:

формування інклюзивного, розвиваючого та мотивуючого до навчання освітнього простору для дітей з особливими освітніми потребами

Обсяг: 15 годин.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна, дистанційна.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

Загальні компетентності:

- здатність діяти на основі соціальної відповідальності та громадянської свідомості, захищати права і свободу осіб з особливими освітніми потребами відповідно до основних правозахисних документів; (В1.1; В1.2)
- уміння працювати в команді психолого-педагогічного супроводу дитини; (Б3.3)
- здатність до прийняття ефективних рішень у взаємодії дітей та педагогів та усвідомлювати взаємозалежність учасників освітнього процесу; (Б2.2; Б2.3)
- здатність до творчого пошуку й реалізації нових ідей. (ЗК.05)
- **Професійні компетентності:**
- знання основних законодавчих документів, їхньої ролі у впровадженні інклюзивної освіти; (А3.1)

- обізнаність з особливостями створення індивідуальної програми розвитку; забезпечення рекомендацій щодо здійснення необхідних адаптацій та модифікацій в освітньому процесі; (А2.6;Б.13;В1.3)
- компетентність у сфері дидактики та методики навчання дітей з функціональними порушеннями. (Д3.1)

Очікувані результати:

- - використовує знання щодо організації та впровадження інклюзивного середовища в освітньому закладі;
- - знає основні корекційні прийоми в роботі з дітьми з функціональними порушеннями;
- - володіє методами роботи з дітьми з функціональними порушеннями.

Місце надання освітньої послуги: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти».

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації:
сертифікат

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Інтеграційно-мотиваційне заняття

Тема 1. Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою модуля.

Тема 2. Формування очікувань учасників. Ознайомлення з контрольним завданням.

Час за робочою навчальною програмою: П-1

Модуль 1. Умови організації навчання дитини з ООП.

Тема 1.1. Кроки практичного впровадження інклюзії.

1. Комплексна психолого-педагогічна оцінка дитини, її складові.
2. Рівні підтримки.
3. Важливість командного підходу у роботі з дитиною з ООП. Співпраця асистента і вчителів.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 1.2. Індивідуальна програма розвитку — основа індивідуальної освітньої траєкторії дитини з особливими освітніми потребами.

1. Вимоги до складання індивідуальної програми розвитку (ІПР).

2. Адаптація та модифікація навчальних матеріалів до особливих потреб дітей з функціональними порушеннями.
3. Роль батьків у створенні ІПР.
Час за робочою навчальною програмою: П-2

Модуль 2. Особливості навчання та виховання дітей з функціональними порушеннями.

Тема 2.1. Робота з дітьми з порушеннями слуху.

1. Вплив порушення слуху на навчання дітей.
2. Форми організації навчання дітей з порушеннями слуху:
 - усний метод навчання;
 - жестомовний метод навчання.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 2.2. Навчання дітей з порушеннями зору.

1. Розвиток зорового сприймання у слабозорих дітей
2. Практичні поради в роботі з дітьми з порушеннями зору..

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 2.3. Робота з дітьми з порушеннями опорно-рухового апарату.

1. Специфіка організації освітнього процесу для дітей з порушеннями ОРА, в залежності від типу труднощів.
3. Стратегії підтримки дітей з порушеннями ОРА в освітньому середовищі.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 2.4. Діти з мовленнєвими порушеннями в закладах освіти.

1. Значення мовлення для розвитку і навчання дитини.
2. Корекційні прийоми при мовленнєвих порушеннях.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Вихідне діагностування

1. Виконання самостійної роботи
2. Підведення підсумків. Рефлексія.

Час за робочою навчальною програмою: П-2.

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, індивідуальне та фронтальне опитування, на лекціях –

експрес-контроль, постановка конкретних питань з теми. На останньому занятті передбачається виконання самостійної роботи;

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів.

III. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

<i>Назви тем</i>	<i>Кількість годин</i>			
	<i>Усього</i>	<i>Лекції</i>	<i>Прак-тичні</i>	<i>Тренінги</i>
Інтеграційно-мотиваційне заняття.	1		1	
Модуль 1. Умови організації навчання дитини з ООП	4	2	2	
Тема 1.1. Кроки практичного впровадження інклюзії.	2	2		
Тема 1.2. ППР — основа індивідуальної освітньої траєкторії дитини з ООП	2		2	
Модуль 2. Особливості навчання та виховання дітей з функціональними порушеннями.	8	8		
Тема 2.1. Робота з дітьми з порушеннями слуху.	2	2		
Тема 2.2. Навчання дітей з порушеннями зору	2	2		
Тема 2.3. Робота з дітьми з порушеннями опорно-рухового апарату	2	2		
Тема 2.4. Методика навчання дітей з порушеннями мовлення.	2	2		
Вихідне діагностування. Самостійна робота.	2		2	
Всього годин:	15	10	5	

ВИКОРИСТАНА ТА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Дьоміна І. Й. Розвиток мовлення дитини -: К.: Главник, 2004. — 96 с.
2. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: Практ. посіб. / Тім Лорман, Джоан Деспелер, Девід Харві; пер. з англ. Київ: СПД-ФО Парашин І. С. 2010. 296 с.
3. Картава Ю.А. Діти з особливими потребами у загальноосвітньому закладі: метод. рек. Суми: вид-во СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2013. 64с.
4. Картава Ю.А., Косарева Н.О. Дитина із порушеннями зору в умовах інклюзивної освіти : методичний посібник. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2009. 66 с.
5. Колупаєва А. А. Діти з особливими потребами в освітньому просторі: початкова ланка. Путівник для педагогів: Навчально-методичний посібник / за заг. редакцією А. Колупаєвої. Київ: «АТОПОЛ», 2010. 96с.
6. Колупаєва А. А. Професійне співробітництво в інклюзивному навчальному закладі: навч. курс та навчально-методичний посібник / кол. упорядників: А. Колупаєва, Е. Данілавічюте, С. Литовченко. Київ: Видавнича група «А.С.К.», 2012. 197 с.
7. Литовченко С.В., Жук В.В., Таранченко О.М. Дитина з порушенням слуху. Харків : Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 56 с.
8. Миронова С. П. Основи корекційної педагогіки: Навчально-методичний посібник/за заг. ред. С. Миронової. Кам'янець-Подільський: 2010. 263 с.
9. Подолання логопедичних проблем молодших школярів / Упоряд. : Т. Бишова, О. Кондратюк. К.: Вид. Дім «Шкіл. світ». Вид. Галіцина, 2006, - 128 с.
10. Софій Н. З. Спільність зусиль: фахівці в інклюзивному класі: Навчально-методичний посібник. Київ: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2016. 108 с
11. Теорія і практика сучасної логопедії: Збірник наукових праць. Вип. 1 — К.: Актуальна освіта. 2004. — 168 с.
12. Чеботарьова О. В. Дитина із церебральним паралічем / О .В. Чеботарьова, Л. В. Коваль, Е. А. Данілавічюте. – Харків : Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. – 40 с.

Інформаційні та електронні ресурси:

1. Електронна бібліотека Всеукраїнського фонду "Крок за кроком". Режим доступу: www.ussf.kiev.ua
2. Діти з порушеннями опорно-рухового апарату URL: http://dergachi.irc.kh.sch.in.ua/rekomendacii/pedagogam_dlya_roboti/diti_iz_p_orushennyam_oporno-ruhovogo_aparatu/
3. Національна асамблея людей з інвалідністю Режим доступу: <http://www.naiu.org.ua/> -
4. Освіта дітей з особливими потребами / Сайт МОН України. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/dityam-z-osoblivimi-potrebami>

Нормативно-правова база:

1. Закон України «Про освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
3. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2021-%D0%BF#Text>
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.07.2021 № 765 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/765-2021-%D0%BF#Text>